

“ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΑΡΕΤΗΡΗΣΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟΝ ΚΑΘΡΕΠΤΗΝ” (*Ίδε σελ. 130)

Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ

[Συνέχεια: Ίδε σελ. 119]

Ἡ ἡμέρα ἐπέρασε δι' ἐμέ ως ὄνειρον, τὸν ἐβλεπα καθαρά πλέον τὸν σωτήρά μου. Ἦτο ἀγγλικὸν πλοῖον, ὄρατον ἀτιμωπλοῖον κινούμενον με' ἔλικα· ἀλλὰ παράδοξον πρᾶγμα, οὔτε ὁ παρχμικρὸς καπνὸς δὲν ἐβγαίνειν ἀπὸ τῆν καπνοδόχην του, ἡ ὁποία ἦτο τοποθετημένη ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω, κανὲν πανίον δὲν ἐκυμάτιζεν εἰς τὰ κατέρτιά του. Ὅτι ἦτο κέντε ἡ ὥρα ὅταν ἐπλησίασεν ἀρκετὰ διὰ νὰ ἰδοῦν ἀπὸ αὐτὸ τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἐκμανα. Ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἦτο τόσον καθαρά, ἤμουν βέβαιος ὅτι θὰ μ' ἐβλεπαν. Ἡρῆσια λοιπὸν νὰ κινῶ εἰς τὸν ἀέρα τὸ ἄσπρον μου ὑποκάμισον τὸ ὁποῖον ἐβγαλα κ' ἐκρατοῦσα εἰς τὰ σηκωμένα χέρια μου, ἐνῶ ἐστεκόμην ὀρθὸς ἐπάνω εἰς τὴν σαιίδα μου.

Ἄλλὰ φαίνεται ὅτι θὰ ἦτο ἡ ὥρα τοῦ γεύματος τῶν ναυτῶν, διότι δὲν εἶδα κανένα εἰς τὸ κατὰστρωμα, οὔτε τὸν πλοίαρχον καν, οὔτε τὸν πρῶτος κανείς δὲν ἐφαίνετο· τί συνέβαιναν ἀράγε; Ἐπέρλασεν ἀπὸ πλησίον μου τὸ ὄρατον ἐκεῖνο ἀτιμωπλοῖον κάμνον ἄσπρον ἀφρὸν τριγύρω εἰς τὰ μαῦρα πλευρά του. Ἐφώνησα ὅσον εἰμποροῦσα. Κανείς δὲν μοῦ ἀπεκρίθη. Τί; ἤμουν τόσον πλησίον εἰς ἓν πλοῖον, ἐγὼ ὁ χαμένος εἰς τὸ

μέσον τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ καὶ θὰ τάρινα νὰ ἀπομικρυνθῆ; Δὲν ἐφοδοῦμην πλέον διόλου τοῦ ἀνθρώπου; θὰ μ' ἐλυτοῦντο ταλαίπωρον ναυαγὸν καὶ δὲν θὰ ἐθύμαναν ἐναντίον μου διότι χωρὶς τὴν ἀδειάν των ἐπῆγα εἰς τὸ πλοῖον των· βλέπων λοιπὸν ὅτι οὔτε τὰ σημεῖά μου ἐβλεπε κανείς οὔτε τὰς φωνάς μου ἤκουε, ἐπῆδησα εἰς τὴν θάλασσαν ἀφήτας τὸ στήριμά μου εἰς τὸ ὁποῖον ἔμεινα ἀπομικρωμένος δύο ἡμέρας. Ἡ ἐλπίς μοῦ ἔδωσε δυνάμεις. Μὲ ὀλίγον κολύμβημα ἐφθασα τὸ πλοῖον. Μία σχετὶνὴ σκάλα ἐκρέματο ἐμπρὸς τὴν ἔκισσα μὲ λαχτάρα καὶ ἐσκαρφάλωσα ἐπάνω.

Μόλις ἔβαλα τοὺς πόδας μου εἰς τὸ κατὰστρωμα, εἶτε ἀπὸ τὴν συγκλίνοιν ὅτι ἐσώθην ἀπὸ βέβαιον θάνατον, εἶτε ἀπὸ τὴν πολλὴν κόουρασιν, ἐλιποθύμησα καὶ ἔπεσα ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστρωμα.

II'

“Ὅταν ἐξύπνησα ἦτο νύκτα· καθαρά νύκτα ὅπου ἐλαμπαν ὅλα τὰ ἄστρα. Τὰ ὀμμάτιά μου ἦνοιξαν μηχανικῶς καὶ ἐβλεπαν τὸν ἀτελειώτον ἐκεῖνον ὀρί-

τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλ' ὁ ἀγριόχοιρος ἔφυγεν μὲ μεγάλην ταχύτητα· αἱ θύραι τῆς ἐκκλησίας ἐκλείσαν μὲ κρότον ὡς ἀν κεραυνοῦ. Τὸ παιδίον ἐξέπλησεν ἑξαφνα ἤτο ὡς παραλαλισμένον, εὐρέθη εἰς τὴν μικρὰν Πλατεῖαν, πεσμένον κάτω ἀπὸ τὸν ὄρειχαλκινον ἀγριόχοιρον ἐπάνω εἰς τὸν ὅποιον εἶχεν ἀποκοιμηθῆ.

Ἦσαν ἐξημερώσει, ὁ ἥλιος ἐφώτιζε πλέον τὸν ὄριζοντα. Τὸ παιδίον ἐνεθυμήθη τὴν κατάστασίν του, καὶ ἡ καρδία του ἐγέμισεν ἀπὸ φόβον καὶ ἀγωνίαν. Ἐσυλλογίσθη τὴν κακὴν καὶ θυμώδη γυναῖκα, τὴν ὅποιαν ἀνόμαζε μητέρα καὶ ἡ ὅποια τὴν περασμένην ἡμέραν τὸ εἶχε στείλει νὰ ἐπαυτήσῃ. Δὲν τοῦ εἶχαν δώσει οὔτε πεντάρα· ἐπειροῦσεν ὁμως πολὺ.

Λυπημένον ἐτράθηε πρὸς τὴν κατοικίαν των ὅπου τὸ ἐπερίμενον ἡ μητέρα του· ἀλλὰ πρὶν ἀναχωρήσῃ ἐχάιδευσεν τὴν ῥάχιν τοῦ ὄρειχαλκινου ἀγριόχοιρου, ἐφίλησε τὸ ῥύγχος του καὶ τοῦ ἔκαμε φιλικὸν νεύμα πρὸς ἐνθύμησιν τῶν ὡραίων στιγμῶν τὰς ὁποίας ἐπέρασαν μαζί.

Ἐπειτα ἐχώθη εἰς κάτι ρυπαροῦς καὶ στενοῦς δρόμους· ἅμα ἔφθασεν εἰς ἓν παλαιόσπητον, τοῦ ὁποίου ἡ σιδερέα θύρα ἦτο ἀνοικτή, ἐμβῆκε, καὶ κρατῶν ἐν λιγδερὸν σχοινίον ἀνέβη μίαν χαλασμένην κλίμακα, τῆς ὁποίας ἐκινουῦντο αἱ βαθμίδες, ἐπέρασεν ἀπὸ ἐν μακρυνάρι ὅπου ἐκρέμαντο κάθε εἶδους παλαιόφρουχα καὶ ῥάκη· ἤκουστο τὸ τρίξιμον ἐνὸς σκουριασμένου μακαραῖ μέσα ἀπὸ τὸν ὅποιον μία γραῖα ἐτραβοῦσε ἓνα κᾶδον ἀπὸ τὰ πηγᾶδι· τὸ παιδίον ἀνέβη ἀκόμη μίαν κλίμακα πλέον χειροτέραν καὶ ἔφθασεν ἐμπρὸς εἰς μίαν θύραν ὅπου ἐστέτατο μία γυναῖκα μὲ μλλιλὰ μαῖρα ἐμπερδευμένη καὶ μὲ φορέματα ρυπαρά.

— Φέρνεις λεπτὰ, κακόπαιδο; ἐφώνασε.

— Μὴ μὲ μαλόνης, μητέρα, εἶπε τὸ δυστυχὲς παιδίον, καὶ ἔπιασε τὸ χέρι τῆς γυναίκος διὰ νὰ τὸ φιλήσῃ. Ἐπαρεκάλεσα, ἐσυγχώρεσα, κανεὶς δὲν μοῦ ἔδωκε ἐλεημοσύνην. Τὸ ἐσκούντησε μὲ ὄρμη ἐἰς τὸ δωμάτιον καὶ διὰ νὰ ζεσταθῇ ἐπῆρεν ἐν πῆλινον πύραυλον (μαγκάλι) τὸ ἐγέμισε μὲ ἀναμμένα κάρβουνα, ὅπως συνειθίζον εἰς τὴν Ἰταλίαν ὅπου οἱ πτωχοὶ δὲν ἔχουν οὔτε θερμάστρας οὔτε ἐστίας.

— Ἐλα, τῷ εἶπε μὲ φωνὴν θυμωμένην, δὲς μου τὰ λεπτὰ, ποῦ ἔκρυψες. Τὸ παιδίον ἔβαλε τὰ κλαύματα· τὸ ἔπιασε, τὸ ἐσκούντησε καὶ τὸ ἐκλώττησε· αὐτὸ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὸν πόνον.

— Σώπα, μωρὲ, γιατί σου ταις καταβάλλω δυνατότερα, εἶπε κινῶσα τὸ ἀναμμένον πύραυλον.

Τὸ παιδίον ἔφυγεν εἰς μίαν γωνίαν κλαίον. Ἐμβῆκε μία γειτόνισσα, κρατοῦσα καὶ αὐτὴ κάτω ἀπὸ τὴν μασγάλην τῆς ὁμοίως ἐν πύραυλον.

— Γιαννοῦ! τῆς εἶπε, γιατί κακομεταχειρίζεσαι

ἔτσι αὐτὸ τὸ κακόμοιρο παιδάκι ποῦνε τόσο ἥσυχο, τόσο νόστιμο;

— Εἶνε παιδί μου, εἶπεν ἡ κακὴ μάνα, καὶ μποροῦνὰ τὸ σκοτώσω, ἂν θέλω, κυρὰ Μαρία.

Καὶ ἠθέλησε νὰ τὴν κτυπήσῃ μὲ τὸ πύραυλον τῆς· ἡ ἄλλη ἐπρόβαλε τὸ ἰδικόν της διὰ νὰ προφυλαχθῇ· τὰ δύο χωματένια δοχεῖα ἐκτυπήθησαν καὶ ἔγειναν κοιμάτια· τὰ ἀναμμένα κάρβουνα ἐσκορπίσθησαν χάμου. Αἱ δύο γυναῖκες οὐρλιασαν ἀπὸ τὸ κακὸν των. Τὸ παιδίον κατατρομαγμένον ἔφυγε, καὶ ἀφοῦ κατέβη γρήγορα τὴν κλίμακα, ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὅσον εἰμποροῦσαν ἕως ὅτου ἔφθασε λαχανιασμένον ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Σ τ α υ ρ ὸ. Ἐμβῆκε μέσα, διότι τὸ εἴληκεν ἡ ἐνθύμησις ὅσον εἶδε τὴν νύκτα. Ἐγονάτισεν εἰς ἓν παράμερον μέρος, πλησίον τοῦ τάφου τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου καὶ ἐκλίωσε δυνατὰ. Πολλὴν ὥραν κἀνεὶς δὲν τὸ παρετήρησεν· ἡ λειτουργία εἶχε τελειώσει, οἱ ἄνθρωποι εἶχαν φύγει. Ἦνας ἡλικιωμένος ἄνθρωπος ἐπλησίασε καὶ εἶδε τὸ δυστυχὲς παιδίον νὰ παρακαλῇ μὲ τὰ ὀμμάτια ἐστραμμένα εἰς τὴν Παναγίαν· ἐστάθη καὶ τὸ παρετήρησε. Τὸ παιδίον ἀποκαμωμένον ἀπὸ τὴν λύπην καὶ ἀπὸ τὴν πείναν, ἐσηκώθη, καὶ μόλις εἰμποροῦσε νὰ περιπατῇ, ὑπῆγε νὰ ζωρήσῃ εἰς μίαν ἄκρην τῆς ἐκκλησίας διὰ νὰ κοιμηθῇ. Ὁ ἡλικιωμένος ἄνθρωπος τὸ ἠκολούθησε καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του εἰς τὸν ὦμον τοῦ παιδίου. Αὐτὸ ἐπινάχθη ὀρθόν.

— Εἶσαι ἄρρωτος; τῷ εἶπεν ὁ κύριος. Τί κάμνεις αὐτοῦ; ἔχεις γονεῖς;

Τὸ παιδίον, λαθὼν θάρρος ἀπὸ τὴν συμπάθειαν μὲ τὴν ὅποιαν τοῦ ὁμιλοῦσεν ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος, τῷ διηγήθη τὴν θλιβεράν του ἱστορίαν. Ὁ κύριος τὸ ἐπῆρε μαζί του εἰς τὴν οἰκίαν του ἡ ὅποια ἦτο εἰς τὸν πλαγιὸν δρόμον ἤτο κατασκευαστῆς χειροκτίον καὶ ὀνομάζετο Γκιουζέπος· ὅταν ἐμβῆκαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ γυναῖκα του, μία ἀγαθὴ γραῖα ἔρραπτε. Ἐν εὐμορφῷ σκυλάκι νεοκουρευμένον ἀντὶ νὰ γαυγίλῃ, ὅπως συνειθίζε, ἔτρεξε καὶ ὑπεδέχθη τὸ παιδίον, ἐκίνησε τὴν οὐρὰν του, ἐπῆρσε καὶ τοῦ ἔκαμε χαράς.

Ἡ ἀγαθὴ ἐκείνη γυναῖκα ὑπεδέχθη καὶ αὐτὴ μὲ προθυμίαν τὸ παιδίον ὅταν ὁ σκύλος τῆς τῆ διηγήθη τὴν ἱστορίαν του· τὸ ἐσυμπάθησε δὲ τὸ περισσότερον, διότι ἡ Πεντάμορφη, τὸ μικρὸν σκυλάκι τῆς, τοῦ ἔδειξεν ἀμέσως ἀγάπην. «Τὰ δύο ἀθῶα πλάσματα ἀμέσως ἀγαπήθησαν» εἶπε. Ἐδῶκεν εἰς τὸ παιδίον νὰ φάγῃ καὶ νὰ πῖνῃ, καὶ ὅταν ἤλθεν εἰς τὸν ἐκυτόν του, τοῦ εἶπε ὅτι θὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν των ἕως αὔριον τὸ πρῶτ καὶ τότε ὁ μπαρμπάκι Γκιουζέπος θὰ ὑπάγῃ νὰ ὁμιλήσῃ τῆς μητέρας του.

[Ἐπεται τὸ τέλος.]

(Ἐκ τῶν τοῦ ΑΝΔΡΕΪΝ)

Ο ΚΛΕΠΤΗΣ

Βάλετε μὲ τὸν νοῦν σας ὅτι εἰμεθα εἰς τὸν Ἰούλιον. Μέσα εἰς ἓν χωράφι τὰ στάχυα εἶνε κίτρινα καὶ ὄρμηα καὶ αὔριον θὰ τὰ θερίσουν. Εἶνε νύκτα καὶ τὸ φεγγάρι φέγγει μὲ τὸ γλυκύ του φῶς, ὁ δὲ πιστὸς Νέστωρ, δεμένος εἰς ἓν βαρέλιον τὸ ὅποιον τοῦ χρησιμεύει ὡς κατοικία, φυλάει σκοπὸν ἔξω ἀπὸ τὸ χωράφι.

— Γάβ, γάβ! κλέπτης! φωνάζει ἑξαφνα ὁ Νέστωρ.

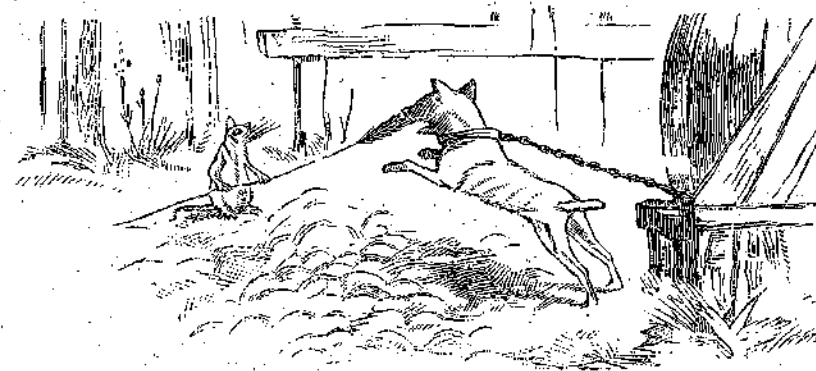
Ποῦ εἶνε ὁ κλέπτης;

Εἶνε ἓνας ποντικός φορτωμένος μὲ ἓν στάχυ. Κατ' ἀρχὰς ἔτρεξε νὰ κρυφθῇ καταφοβισμένος· ἀλλ' ἅμα εἶδεν ὅτι δὲν τὸν ἔφθανεν ὁ φύλαξ, ἐπῆρε θάρρος.

— Ποῦ ἔκοφες αὐτὸ τὸ στάχυ; τὸν ἐρωτᾷ μὲ θυμὸν ὁ Νέστωρ.

— Εἰς τὸ χωράφι τοῦ ἀφέντη σου.

— Αὐθάδη, ἀδιάντροπε κλέπτη, τολμᾷς ἀκόμη καὶ νὰ καυχῆθῃς διὰ τὴν κλεψιά σου ἐμπρὸς μου, στάσου νὰ σοῦ δείξω ἐγώ!

Ὁ ποντικὸς κάθεται μακρὰ μακρὰ, καὶ μὲ μάτια λαμπερά, μὲ μουστάκια στρημμένα, μὲ οὐρὰν ἀπλωμένην εἰς τὸ πλάγι του, κυττάζει περιπαικτικὰ τὸν Νέστωρα.

— Ω! αὐτὸ πλέον δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὸ βαστάξῃ ὁ σκύλος! Νὰ τὸν περιπαίξῃ ἓνας κλέπτης; καὶ τί κλέπτης; ἓνας ποντικὸς!

Ὁρμᾷ λοιπὸν ἐμπρὸς ὅσο φθάνει ἡ ἀλυσίδα του.

— Θὰ στραγγουλίσης τὸ λαιμόν σου! τῷ λέγει ὁ ποντικὸς.

— Ἀχ! ἄς ἦτανε μακρύτερη ἡ ἀλυσίδα μου κ' ἐβλεπες!

— Θὰ ἐπήγαινα περὶ παρά πίσω!

— Ἀς εἰμποροῦσα νὰ τὴν σπάσω, τότε νάβλεπες!

— Θὰ ἔτρεχα γρήγορα μέσα ἰς τὴν τρύπα μου! Δὲν σὲ φοβοῦμαι!

Καὶ ὁ αὐθάδης ποντικὸς, βέβαιος ὅτι δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὸν κάμῃ τίποτε ὁ δεμένος Νέστωρ, τολμᾷ καὶ πλησιάζει τὸ στάχυ εἰς τὴν μύτην τοῦ ἐχθροῦ του. Ὁ Νέστωρ ἔξω φρενῶν, ἀπὸ τὸν θυμὸν του, πηδᾷ μὲ τόσην ὄρμη πού τὸ βαρέλι τρίζει... καὶ ὁ αὐθάδης ἀλλὰ δειλὸς ποντικὸς τὸ ρίχνει εἰς τὴν φευγάλα, ἀφοῦ ἐπέταξε χάμου τὸ στάχυ!

— Ἀχ! ἄχ! λέγει ὁ Νέστωρ κατευχαριστημένος ἀπὸ τὴν νίκην του, φόβο ποῦ τὸν ἐπῆρε!.. ἐγλύτωσα τὸ στάχυ, δὲν θὰ τὸ φάγῃ, ἐφάνηκα πιστὸς φύλαξ. Ἀχ καὶ ἂν πέσης ποτὲ εἰς τὰ δόντια μου, κύρ ποντικέ, θὰ σὲ μάθω νὰ σέβεται τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ ἄλλου... καὶ ἐμὲ τὸν Νέστωρα!

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Σάν κρυστάλλι κυλά τὸ ποτάμι
 Τὸ παιδί τὸ θωρεῖ καὶ γελᾷ:
 Τί κακὸν εἴμπορεῖ νὰ τοῦ κάμη
 Τὸ καθάριο νερὸ ποῦ κυλά;

Δύο κρίνοι στὸ ρεῦμα σαλεύουν
 Πότ' ἐδῶ, πότ' ἐκεῖ σταυρωτοί.
 Τὸ παιδάκι θωρεῖ πῶς τὸ γνεύουν,
 Σάν νὰ θέν νὰ τοῦ ποῦν κάτι τι!

Πότ' ἐδῶ, πότ' ἐκεῖ τοὺς προκλίνει
 Τὸ νερὸ ποῦ περνᾷ μὲ σπουδή:
 Τί νὰ γνεύουν οἱ κίτρινοι κρίνοι,
 Τί νὰ θέλουν νὰ ποῦν στὸ παιδί;

Στῆς ἴσις τὸ κλωνάρι θωριέται,
 "Αχ! ν' ἀκούτ' ὁ μικρὸς προσπαθεῖ!
 Ἐσάρνου σπᾶ τὸ κλωνί, ποῦ κρατιέται,
 Καὶ κυλά στὸ νερὸ τὸ βαθύ!

Μιά τὸ φῶς ἀπ' τὰ μάτια του σβύνει,
 Μιά σάν κόκκιν' ἀστράφτει βαφή,
 Ὡς ποῦ πέσαν οἱ κίτρινοι κρίνοι,
 Σάν σταυρὸς στὴ νεκρὴ του μορφή!

Ποῦ παιδί ποῦ σιμόνει ποτάμι,
 Δὲν τὸ βλέπ' ἀπ' ἐδῶ καὶ καλά,
 Τί κακὸν εἴμπορεῖ νὰ τοῦ κάμη
 Τὸ καθάριο νερὸ ποῦ κυλά;

(Ἐκ τῶν Ἀθίδων Δύρων) Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Ο ΜΥΛΩΝΑΣ Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ Ο ΟΝΟΣ ΤΩΝ

Τὸν παλαιὸν καιρὸν, εἰς τοὺς χρόνους τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἕνας μυλωνᾶς καὶ ὁ υἱὸς του ἐπήγαιναν τὸν ὄνον των εἰς τὴν πόλιν νὰ τοῦ ἀγοράσουν σαμάρι. Εἰς τὸν δρόμον ἀπήντησαν κάμποσαι χωριατοπούλις, αἱ ὁποῖαι ἐπήγαιναν εἰς τὰ χωράφια μὲ κουθέντες καὶ μὲ γέλια.

— Κυττάξατε δά! ἐφώνηξε μία ἀπ' αὐτάς; εἶδατε ποτὲ στὴν ζωὴ σας τέτοιους κουτοὺς νὰ πηγαίνουν περπατώντας, ἐνῶ μποροῦν νὰ πάν καβάλλα;

Ὁ γέρον μωλωνᾶς, ἄρα ἤκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, εἶπεν εἰς τὸν υἱὸν του νὰ καταλλικεύσῃ τὸν ὄνον, κα

αὐτὸς, εὐχαριστημένος, ἐπερπατοῦσεν εἰς τὸ πλάγι. Μετ' ὀλίγον ἀπήντησαν μερικτοὺς γέροντας φιλοσόφους, οἱ ὁποῖοι ἐπιλονεικοῦσαν.

— Ὅριστε! εἶπεν ὁ εἰς ἀπ' αὐτοῦς; νὰ ἀποδείξῃς αὐτῶν ὅπου σὰς ἔλεγα; νὰ πῶς σέβονται τοὺς γέροντας

σταῖς ἡμέραις μας. Βλέπετε ὅτι αὐτὸς ὁ μικρὸς τεμπέλης εἶνε καβάλλα, ἐνῶ ὁ γέρο-πατέρας του πάει περπατώντας! — Κατάβα κάτω, σὺ ἄρχε! νὰ καταλλικεύσῃ ὁ κατακουρασμένος γέροντας!

Ὁ πατέρας ἀμέσως ἐκαταίβασε τὸν υἱὸν του ἀπὸ τὸν ὄνον καὶ ἀνέβη αὐτὸς. Δὲν εἶχαν προχωρήσει πολὺ,

ὅταν ἀπήντησαν κάμποσαι γυναῖκες μὲ τὰ παιδάκια των.

— Πῶ! πῶ! γέρο τεμπέλη! ἐφώνησαν πολλὰ στόματα συγχρόνως, πῶς σοῦ βιάσῃ ἡ καρδιά σου νὰ πηγαίνῃς καβάλλα στὸ ζῖον ἐπάνω, ἐνῶ αὐτὸ τὸ κκχόμοιρο τὸ παιδί μάλις μπορεῖ νὰ πέρνῃ τὸ βῆμά του;

Ὁ καλόγνωμος γέρο-μωλωνᾶς ἐσταμάτησε τὸν γαῖδαρόν του καὶ ἐκάθισε τὸν υἱὸν του εἰς τὰ καπούλια. Εἶχαν πλησιάσει πλέον εἰς τὴν πόλιν.

— Πατριώτη, δὲν μοῦ λές, τῷ εἶπε κάποιος, ἅμα τοὺς εἶδε, ἰδικὸς σας εἶνε αὐτὸς ὁ γαῖδαρος;

— Μάλιστα, ἀφέντη, ἀπεκρίθη ὁ γέρο-μωλωνᾶς.

— ὦ! κανεῖς δὲν θὰ τὸ πιστεύσῃ ἅμα ἰδῇ πῶς τὸν μεταχειρίζεσθε, εἶπε. Σεῖς καὶ οἱ δύο εἴμπορεῖτε περισσότερον νὰ φορτωθῆτε τὸ κακόμοιρο τὸ ζῖον, παρὰ αὐτὸ νὰ σὰς σηκῶνῃ στὴν ῥάχη του.

— Όπως αγαπήτε, είπεν ο γέρον. Να τὸ δοκιμάσωμεν καὶ αὐτό.
 Καὶ ἀμέσως κατέβησαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸν ὄνον, ἔδεσαν τὰ πόδια του, τὸν ἐφορτίθησαν εἰς τὴν βάρχην των, ἀφοῦ τὸν ἐκρέμασαν εἰς τὸ μέσον ἐνδὲς κονταρίου, καὶ τὸν ἐπήγαιναν εἰς τὴν πόλιν.
 Τοῦτο ἦτο τόσο διασκεδαστικὸν θέαμα, ὥστε πολλοὶ ἄνθρωποι διὰ νὰ γελάσουν ἔτρεχαν κατόπι ἀπὸ τοὺς δύο χωρικοὺς οἱ ὅποιοι ἐσέχωναν τὸν ὄνον. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, τὴν στιγμὴν ὅπου ἐπερνοῦσαν τὴν γέφυ-

ραν, ὁ ὄνος τρομάξας ἀπὸ τὸν τόσο θόρυβον, καὶ στενοχωρηθεὶς ἀπὸ τὴν θέσιν ὅπου τὸν εἶχαν, σπάζει μὲ μίαν κλωσάκιν τὰ σχοινία, μὲ τὰ ὅποια ἦτο δεμένος, καὶ κρημνίζεται εἰς τὸν ποταμὸν.
 Καὶ τότε ὁ γέρον καταλυπημένος καὶ κατεντροπιασμένος ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸ χωριό του, χωρὶς νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ πλέον κανεὶς εἰς τὸν δρόμον· καὶ ἐπέσθη ὅτι ὅποιος προσπαθεῖ νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλον τὸν κόσμον δὲν εὐχαριστῆ κανένα, ὅπως τὸ ἔπαθεν αὐτός, ὁ ὅποιος κοντὰ εἰς τὰλλα ἔχασε καὶ τὸν γαϊδάρον του.

ΩΦΕΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΑΒΗ ΒΙΒΛΙΑ

Ἡ ἀνάγνωσις εἶνε μία ἀπὸ τὰς πλέον εὐχαριστοὺς ἐνασχολήσεις καὶ εἶνε τὸ καλλίτερον μέσον διὰ νὰ στολισώμεν τὸ πνεῦμά μας, καὶ ν' ἀποκτήσωμεν γνώσεις. Ὅταν ἀναγινώσκωμεν ἐν καλὸν βιβλίον, ἡ λύπη μας διασκοδάζεται καὶ αἱ πικραὶ μας φεύγουν. Ἄλλ' ὅσον ὠφέλιμα εἶνε τὰ βιβλία ὅταν εἶνε καλά, τόσο πάλιν ἐπιβλαβῆ εἶνε ὅταν δὲν εἶνε καλά.
 Τὰ κακὰ βιβλία ἔχουν μέσα των δηλητήριον, τὸ ὅποῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον ποτίζει καὶ διαφθείρει τὴν καρδίαν μας, ἐξάπτει τὴν φαντασίαν μας καὶ διαστρέφει τὸ πνεῦμά μας. Τὰ μυθιστορήματα πρὸ πάντων μᾶς κάμνουν περισσότερο εὐαίσθητους ἀφ' ὅ,τι πρέπει, μᾶς συνειθίζουν νὰ βλέπωμεν τὸν κόσμον ὅχι ὅπως εἶνε, ἀλλ' ὅπως δὲν εἶνε. Ἡ νέα κόρη ἢ ὅποια ἔχει τὸ δυστύχημα νὰ ἀναγινώσκῃ μυθιστορήματα εὐρίσκειται εἰς τὸν δρόμον ὁ ὅποιος φέρει εἰς τὴν καταστροφὴν. Ἡ ἀνάγνωσις ἐκείνη, ἀντὶ νὰ τὴν προετοιμάσῃ εἰς τὰ σοβαρὰ καὶ σπουδαία κα-

θήκοντά της, διαστρέφει τὴν κρίσιν της, τὴν κάμνει νὰ ἔχῃ ἀλλοκότους σκέψεις καὶ ἀνόητα ὄνειροπολήματα. Νομίζει ὅτι, ὅλαι αἱ ἄσχετοι ἐλπίδες της πρέπει νὰ πραγματοποιηθοῦν, δὲν τῆς φαίνεται τίποτε ὠραῖον, τίποτε ἀξίον τῆς ἀγάπης της παρὰ μόνον ὅ,τι συμφωνεῖ μὲ τὰς ψευδεῖς περιγραφὰς τῶν μυθιστορημάτων· καὶ τότε τί συμβαίνει; ἐννοεῖ ὅτι τὰ βιβλία τὴν ἠπάτησαν, ὅταν ἀνακαλύπτῃ ἀθλιότητος καὶ ἀδυναμίας εἰς τοὺς ὁμοίους της, ἀντὶ τῶν ὠραίων ἐκείνων αἰσθημάτων, τῆς γεναιότητος καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τὰ ὅποια ἠλπίζε νὰ συναντήσῃ καὶ τὰ ὅποια, ὅπως τὰ ἐφαντάζετο, μόνον εἰς φαντασιώδεις ἥρωας ὑπάρχουν. . . Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐννοήσω τί εὐχαρίστησιν εὐρίσκουν μερικοὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν πραγμάτων ἀπὸ τὰ ὅποια τίποτε δὲν εἶνε ἀληθές, οὔτε πιθανόν πολλάκις, καὶ πῶς ἠμπεροῦν νὰ ἐνδιαφέρωνται διὰ πράγματα ὅλως διόλου πλαστά. Τότε λοιπὸν διατί, ἀντὶ νὰ ἀναγινώσκουν, δὲν κλείουν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ δὲν ἀφίουν τὴν

φαντασίαν των νὰ ὄνειροπολῇ; Ἡ ἴδια ὠφέλεια θὰ προέλθῃ καὶ ἀπὸ αὐτό, διότι τὰ μυθιστορήματα τίποτε ἄλλο δὲν εἶνε παρὰ ὄνειρα καὶ πολλάκις, ἀλλοίμονον! κακὰ ὄνειρα.
 Καὶ ἂν τώρα μ' ἐρωτήσῃτε ἀπὸ ποῖον σημείον ἠμπεροῦμεν νὰ γνωρίσωμεν ἐν καλὸν βιβλίον, θὰ σὰς ἀποκριθῶ: κάθε βιβλίον, τὸ ὅποῖον ἀναπτύσει τὸ πνεῦμά μας, τὸ ὅποῖον μᾶς κάμνει ν' αγαπήσωμεν τὰ καθήκοντά μας, τὸ ὅποῖον μᾶς ἐμπνέει εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ μᾶς κάμνει νὰ ἐπιθυμῶμεν νὰ εἴμεθα καλλίτεροι, εἶνε καλὸν· ἀπ' ἐναντίας δὲ ἐκείνο, τὸ ὅποῖον κολακεύει τὰ πάθη μας καὶ τὰς προλήψεις μας, τὸ ὅποῖον μᾶς μεταφέρει εἰς φαντασιώδη κόσμον καὶ μᾶς κάμνει νὰ ἀρδιαίωμεν τὸν πραγματικὸν κόσμον, εἶνε κακὸν βιβλίον καὶ πρέπει νὰ τὸ ρίπτωμεν μακρὰν μας. Μὲ ἓνα λόγον κάθε κόρη πρέπει νὰ μὴ ἀναγινώσκῃ ἔργον τὸ ὅποῖον θ' ἀναγκασθῇ νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὰ ὀμμάτια τῆς μητρὸς της.

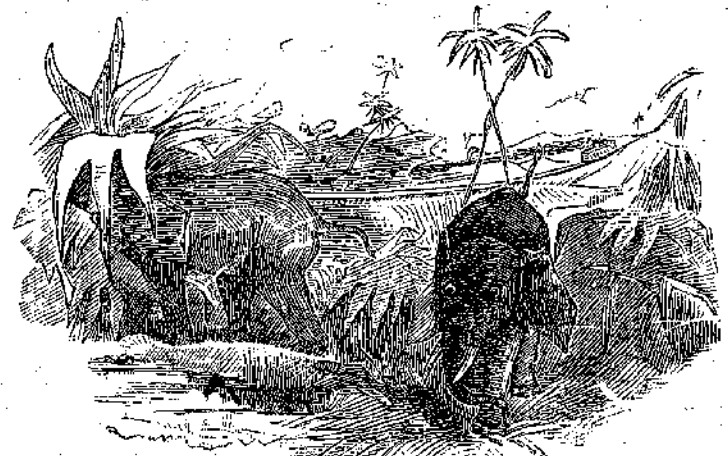
Ὅλιγα ἀκόμη θὰ εἶπω διὰ νὰ προφυλάξω τὰς ἀναγναστρίδας μου ἀπὸ ἐν ἐλάττωμα τὸ ὅποῖον δυστυχῶς εἶνε πολὺ κοινόν! Τὸ ἐλάττωμα τοῦτο εἶνε ὅτι προτιμοῦν τὸ κάλυμμα τοῦ βιβλίου, τὸ ἐξωτερικόν του, ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν του ἀξίαν. Τί μοῖρα! Πῶς! διότι ἐν βιβλίον εἶνε μεγάλου σχήματος ἢ ἔχει δέσιμον ὠραῖον, πρέπει νὰ μὴ φροντίζωμεν νὰ μάθωμεν ποία εἶνε ἡ ἀξία τοῦ βιβλίου; Μήπως ὁ προορισμὸς τῶν βιβλίων εἶνε νὰ εὐχαριστοῦν τὰ ὀμμάτια μας;
 Προφυλαχθῆτε ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀνόητον σφάλμα, αγαπηταί μου φίλοι, φανήτε γνωστικοὶ καὶ προτιμάτε βιβλία τὰ ὅποια εἶνε καλῶς γυμμένα, τὰ ὅποια ἔχουν μέσα καλὰς σκέψεις: τὰ ὠφέλιμα βιβλία ὅπως καὶ ἂν εἶνε τὸ δέσιμόν των, ἀπὸ τὰ βιβλία τὰ ὅποια δὲν ἔχουν ἀξίαν καὶ ἔχουν μόνον ψεύτικην καὶ ἀνωφελεῆ εὐμορφίαν.

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Α. Κ.

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

Ὁ κ. Ρατζάχ καὶ ἡ σύζυγός του κατοικοῦσαν εἰς μίαν ὠραίαν καὶ μεγάλην ἐκτασιν τοῦ Ἰνδοστάν, ἢ ὅποια ἦτο σκεπασμένη ἀπὸ πολλὰ καὶ ὑψηλὰ δένδρα. Ὅταν ἐξαρύνοντο νὰ περιπατοῦν κάτω ἀπὸ τὴν πυκνὴν των σκιάν, κατέβαινον εἰς τὰς χλοεράς πεδιάδας ὅπου εὕρισκον διαφόρου εἶδους χόρτα καὶ ὄπωρικά. Εἶχαν ὡς γείτονας τίγρεις, λέοντας, πάνθηρας καὶ σκορπίους· ἀλλὰ τὸ σκληρὸν δέρμα μὲ τὸ ὅποῖον ἦσαν σκεπασμένοι ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ρατζάχ τοὺς ἐχρηθίμουν ὡς ἀδιαπέραστους πανοπλίαν ἐναντίον τῶν δαγκωμάτων τῶν ἀγρῶν θηρίων καὶ τῶν φαρμακερῶν ἐντόμων, καὶ ἔζων εἰρηνικὰ μαζὶ των.
 Πολλοὶ πρόγονοι τοῦ Ρατζάχ εἶχαν ἀξιοθῆ θείας τιμῆς, διότι οἱ κάτοικοι τῶν Ἰνδιῶν ἐλάτρευον ὡς θεοὺς ἄλλοτε τοὺς ἐλέφαντας. Ὁ κύριος Ρατζάχ δὲν ἦτο ὀλίγον υπερήφανος διὰ τοῦτο,

καὶ τὰς θερνύς ἐσπέρας συνειθίζε νὰ ὀμιλῇ μὲ τὴν κυρίαν Ρατζάχ διὰ τὰ περασμένα των μεγαλεῖα, ἐνῶ ἔδλεπαν τὸν ἥλιον νὰ δῶν μεγαλοπρεπῶς εἰς τὰ ἄκρα τῆς μεγάλης πεδιάδος.

Ἡ Κ. ΡΑΤΖΑΧ ΕΠΗΓΕ ΚΑΙ ΕΚΡΥΒΕ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗΝ ΤΗΣ (Σελ. 140)

ὅποια ἦτο καλὴ οἰκοκυρά· ἐμένα μου ἀρέσει νὰ εἶμαι μάζω μόνη μου τὸ φαγητόν μας, τοῦλάχιστον εἶμαι βεβαία ὅτι εἶνε πάντοτε κατὰ τὴν ὄρεξιν μας.
 Ἐνῶ ὀμιλεῖ κατ' ἐνὸν τὸν τρόπον, ἤρπασε μὲ τὴν προδοσικὴν της ἓνα κλάδον τριεφόρου δένδρου τὸ ὅποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον (ἐπρετιμοῦσε δὲ νὰ τρώγῃ χλωρὸν τὸ τέτον, παρὰ νὰ τὸ πίνῃ βρασμένον)

— Ὅλα παρκαμάζουν, τῆ ἔλεγε· ἄλλοτε κατεσκίαζαν δι' ἡμᾶς λαμπροὺς ναοὺς, ἔβαζαν δούλους διὰ νὰ μᾶς ὑπηρετοῦν· σήμερον εἶμεθα ἠναγκασμένοι νὰ κατοικῶμεν κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ νὰ ζητῶμεν μόνοι μας τὴν τροφήν μας.
 — Αὐτὸ δὲν μὲ δυσσεστῆ, ἀπήτησεν ἡ κυρία Ρατζάχ, ἡ

καί, ἐνῶ τὸ ἔτρωγε φύλλον πρὸς φύλλον, ἐξηκολούθησε:

— Καί γὰρ σοῦ πῶ, δὲν μοῦ πολυαρέσει νὰ βλέπω τριγύρω πέντε ἔξη δούλους οἱ ὅποιοι θὰ μὲ βασανίζουν μὲ τὴν ἀφορμὴν τάχα ὅτι μὲ ὑπηρετοῦν· καί ἔπειτα δὲν εἶνε ἀραιότερα μίαν καλοκαιρινὴν νύκτα νὰ κοιμᾶται κανεὶς κάτω ἀπὸ τὸν ἑσπερον οὐρανόν, παρὰ μέσα ἔς ἕνα σταῦλον ποῦ νὰ βρωμᾷ;

Ὁ κ. Ρατζᾶχ ἀνεστέναζε, διότι ποτέ, ποτέ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ βάλῃ μίαν φιλόδοξον ἰδέαν μέσα εἰς τὸ κεφάλι τῆς σύζυγόν του.

Συνυμπίλον λοιπὸν ἦσαν ὅταν ἔξαφνα ἠκούσθη ἕνας δυνατὸς ἦχος. Ἡ κυρία Ρατζᾶχ ἐσηκώθη ἐντρομος καὶ ἐπῆγε κ' ἐκρυψε τὴν κεφαλὴν της μέσα εἰς μίαν πυκνὸν κλαδὸν ἀλόην, τῆς ἑποίας τὰ μυτερά ἀγκάθια τῆς ἐγάδευσαν εὐχαρίστως τὴν ἐπίδερμίδα, ἐνῶ ὁ σύζυγός της ἐπέδησεν ἀνήσυχος.

Ὅταν ὁ ἦχος ἔπαυσε, οἱ δύο σύζυγοι ἐπλησίασαν ὁ εἰς τὸ ἄλλον.

— Τίνος ζῆφου νὰ εἶνε αὐτὴ ἡ φεδερὰ φωνή; εἶπεν ὁ κ. Ρατζᾶχ, ἴσως κανεὶς θηρίου, κανεὶς νέου κατοίκου τῆς ἐρήμου, ὁ ὅποιος ἐρχεται νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν μας νὰ μᾶς πάρῃ τὰς καλλιτέρας βοσκάς μας καὶ τὰ τρυφερότερα βλαστάρια.

— Ἐγὼ νομίζω, εἶπεν ἡ κυρία Ρατζᾶχ, μὲ μυστηριώδη τρόπον, ὅτι αὐτὸ εἶνε κάποια ἐφεύρεσις τῶν ἀνθρώπων. Τὴν τελευταίαν φορὰν ὅπου ὑπῆγα εἰς τὴν βρύσιν (ξέυρεις, εἰς τὴν βρύσιν γίνεται πάντα κουθέντα) εἶχα ἀνταμῶσει ἕνα πῆθηκον, τὸν ὅποιον εἶχαν συλλάβει οἱ ἄνθρωποι ἀλλὰ κατώρθωσεν νὰ τοὺς διαφύγῃ. Μοῦ εἶπε δι' αὐτοὺς παράξενα πράγματα, πῶς ἔκαμαν κάτι θηρία ποῦ βγάλουν φωτὶ καὶ κηπνὸν ἀπὸ τὸ στόμα των καὶ ἔχουν μίαν τρομερὰν φωνὴν καὶ τρέχουν τόσο γρήγορα, τότε γρήγορα ποῦ κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὰ φθάσῃ· κανὲν ἀπ' αὐτὰ τὰ θηρία θὰ εἶνε.

— Ἐγὼ δὲν τρομάζω ἀπὸ τὰ πράγματα ποῦ κάμουν οἱ ἄνθρωποι! ἐφώναζε μὲ γενναϊότητα ὁ

Ρατζᾶχ· ἐγὼ νὰ φοβηθῶ τοὺς ἀνθρώπους, αὐτοὺς οἱ ὅποιοι ἔχουν μόνον δύο πόδας καὶ δὲν ἔχουν οὔτε προβοσκίδα οὔτε μεγάλους ὀδόντας! Τί θέλεις νὰ κάμουν χωρὶς αὐτά;

— Δὲν ἐξέσφρω, εἶπε δειλῶς ἡ κυρία Ρατζᾶχ, ἀλλ' ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ φύγῃ μακριὰ ἀπὸ τὸ θηρίον αὐτό· ἀκούω νὰ ξαναμουγκρίζῃ.

— Ἐγὼ ὅμως τὸ περιφρονῶ, καὶ διὰ νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω, θὰ τοῦ ἀπαγορεύσω νὰ ἐμβῇ εἰς τὰ κτήματά μας. Ἐξ πρώτης εὐκαιρίας θὰ τοῦ δείξω ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ ἀρέτης.

Τὴν ἐπαύριον πραγματικῶς εἰς τὴν ἀκρὴν ἐνὸς γονδροῦ κλάμου ἦτο κρεμασμένον ἐν μικρῶν τετράγωνον σανίδι εἰς τὸ ὅποιον ἦσαν γραμμέναί αἱ ἔξης λέξεις:

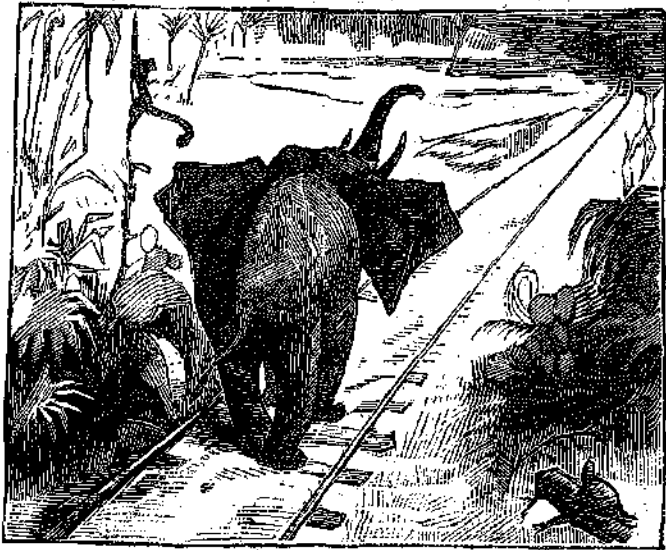
Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος. Ὁ παραβάτης καταδικάζεται εἰς πρόστιμον.

Τὴν ἰδίαν ἐσπέραν ἄλλος δυνατὸς συρισμὸς ἠκούσθη ἀπὸ μακριὰν. Ὁ κ. Ρατζᾶχ, τοῦ ὅποιου δὲν εἶχε ξεθυμάνει ἀκόμη ἡ γενναϊότης, ὤρρησεν ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὅποιον ἤρχετο ὁ συρισμὸς. Ματαιῶς ἡ κυρία Ρατζᾶχ ἐνηγκαλίσθη τὸν σύζυγόν της μὲ τὴν προβοσκίδα της διὰ νὰ τὸν κρατήσῃ.

ματαιῶς τοῦ εἶπε τὸσον τρυφεροὺς καὶ αἰσθηματικὸς λόγους, δὲν κατώρθωσε νὰ τὸν πείσῃ νὰ παραιτήσῃ τὴν ἠρωϊκὴν του ἐπιχείρησιν.

— Ὁ ἀπόγονος τοῦ μεγάλου Κατζῆ, τὸν ὅποιον ἄλλοτε γονατιπτοί προσεκύνηον οἱ βασιλεῖς, δὲν πρέπει ν' ἀφήσῃ εἰς αὐτοὺς τοὺς προστύχους ξένους νὰ καταπατήσουν τὴν ἰδιοκτησίαν του· θὰ πρέξω νὰ ἀνταμῶσω αὐτὸ τὸ θηρίον, καὶ νὰ ἰδοῦμαι ἂν θὰ εἰμπορέσῃ νὰ τὰ βάλῃ μαζί μου! Θὰ ἰδοῦν αὐτοὶ οἱ κύριοι ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι γενναῖος ὅπως καὶ οἱ πρόγονοί μου οἱ ὅποιοι ἐπολεμοῦσαν μ' ἐκείνον τὸν ἀνδρῆον Πόρον, ἐναντίον ἑνὸς βασιλέως ὁ ὅποιος ἦλθε δὲν εἰσέφρω ἀπὸ τοῖον μέρος τῆς Ἑλλάδος.

— Ἀλλὰ σὺ ὁ ἴδιός μου ὠμολόγησας, εἶπε δειλῶς ἡ κυρία Ρατζᾶχ, ὅτι αὐτὰς ὁ μικρὸς βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, αὐτὸ νομίζω ἦτο τὸ ὄνομά του, ἐνί-

Ὁ Κ. ΡΑΤΖΑΧ ΕΣΗΚΟΛΟΥΘΕΙ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡῆ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ἘΧΘΡΟΥ (Σελ. 141)

κῆσε τὸν μέγαν Πόρον καὶ τὸν συνέλαβεν αἰχμάλωτον· τί ἔγιναν λοιπὸν οἱ πρόγονοί σου τότε;

— Οἱ πρόγονοί μου ἔπαθαν, ὅτι ἔπαθε καὶ ὁ κύριός των· ἔγειναν καὶ αὐτοὶ αἰχμάλωτοι· ἀλλ' ὅμως καὶ τὸν κύριον των καὶ αὐτοὺς τοὺς μετεχειρισθῆ βασιλικῶς ὁ νικητὴς των.

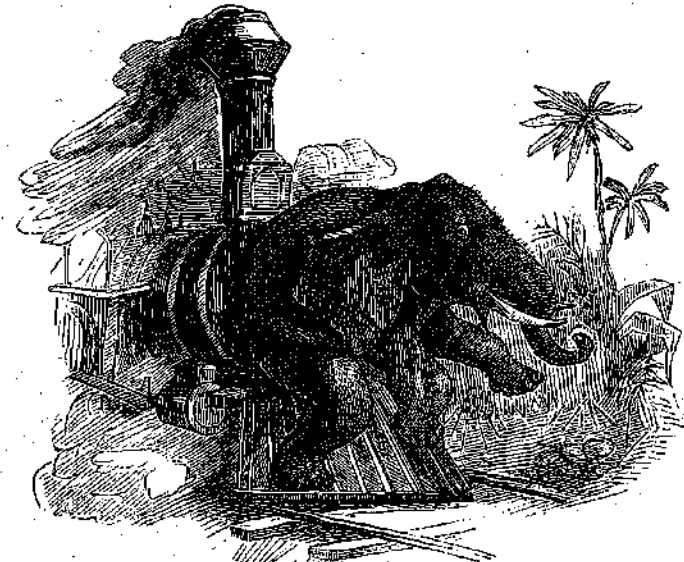
Ἡ κυρία Ρατζᾶχ ἐγνώριζεν ἐκ πείρας ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ διακόψῃ τὸν σύζυγόν της ὅταν ἐνεθυμῆτο τοὺς ἱστορικοὺς ἐκείνους καιροὺς, διὰ τοῦτο, μολονῶτι δὲν παρεδέχετο καθ' ὀλοκληρίαν τὰ λεγόμενά του, δὲν τοῦ ἔφερε καμμίαν ἀντιλογίαν.

— Οἱ ἄνθρωποι ἐκείνου τοῦ καιροῦ, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Ρατζᾶχ, μᾶς ἐθεωροῦσαν ὡς ἱερὸν ζῶον, εἰς τὸ σῶμα τοῦ ὁποίου ἔμβαιεν ἡ ψυχὴ τῶν ἡγεμόνων ἡμᾶς ἀπέθνησκαν· καὶ διὰ τοῦτο μᾶς ἐτιμῶσεν τόσο πολὺ ἕκαστος ἀπὸ ἡμᾶς εἶχεν ἰδιαιτέραν τράπεζαν. Εἰς τοὺς μεγάλους ὀδόντας εἶχαν κρεμασμένους μαλαγματένους κωδωνίσκους, ἀλυσίδα μὲ χρυσὸν δίχτυ ἐσκέπαζε τὸ κεφάλι μας καὶ εἰς τὴν ῥάχιν μᾶς ἔδιδαν μικρὸν βελούδιον προσκέφαλο.

— Τί καλά τοῦ δὲν μᾶς μεταχειρίζονται πλέον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔλεγε μέσα της ἡ κυρία Ρατζᾶχ, ἡ ὅποια ὅπως εἶκαμεν ἀγχοῦστε τὴν ἀπλότητα καὶ δὲν ἦτο φιλάρσκος· ἐγὼ ἀπὸ μέρους μου...

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην συρισμὸς δυνατώτερος ἠκούσθη, καὶ εἰς τὴν ἀκρὴν τῆς πεδιάδος εἶδαν ἕνα θεόρατον πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ἔδοξε φλόγας καὶ κηπνόν, ὅπως εἶχεν εἶπει ἡ κυρία Ρατζᾶχ. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἐπροχωροῦσε μὲ γρηγοράδα, ἐγένετο ὀλονὸν μεγαλειέτερον. Ἡ κυρία Ρατζᾶχ τὸ ἔκοψε λάσπη βροντογρηγορότερα εἰμποροῦσεν, ἐνῶ ὁ σύζυγός της ἐξηκολούθει νὰ προχωρῇ ἐναντίον τοῦ ἔχθρου. Εἰς μικρὸς πῆθηκος, ἴσως ἐκεῖνος ὁ ὅποιος εἶχε συνομιλήσει μὲ τὴν κυρίαν Ρατζᾶχ εἰς τὴν βρύσιν, εἶχεν ἀναθῆ ἐπάνω εἰς ἕν καλάμι καὶ ἔβλεπε μὲ τρόμον συγχρόνως καὶ θαυμασμένον.

Τὸ θηρίον ἐπροχώρει ὀλονὸν, καὶ ἐγένετο καθὲ στιγμὴν μεγαλειέτερον, καὶ ἤρχετο μὲ τοιαύτην ταχύτητα ὥστε ὁ κ. Ρατζᾶχ ἐκατάλαβεν ἀμέσως ὅτι ἀσχημα ἔκαμε νὰ τὰ βάλῃ μὲ τέτοιον πελώριον ἔχθρον. Ἐγύρισεν ὀπίσω διὰ νὰ φύγῃ· ἀλλ' ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, τὸν ἐπρόσθασε τὸ θηρίον καὶ ἤσθάνθη ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν του τὸ φλογερὸν σῶμά του. Κινδυνεύων νὰ καταπατηθῇ ἀπὸ τὸν θεόρατον ἐκείνον ὄγκον, ὁ ἀπόγονος ἐκείνους τῶν ἐλεφάντων τοὺς ὁποίους τὴν παλαιὸν καιρὸν ἐλάτρευαν ὡς θεοὺς, ἠναγκάσθη νὰ κρατηθῇ καλά εἰς τὴν ἐσχάρην τὴν ὅποιαν εἶχεν ἔμπρὸς ὁ σιδηρόδρομος, ὅστις τὸν ἐπῆρε μαζί του κ' ἔτρεχε, καὶ ἔτρεχε. Ὁ κ. Ρατζᾶχ μὲ μάτια γυρολωμένα ἀπὸ τρόμον, ἔμεινεν εἰς αὐτὴν τὴν δύσκολον θέσιν ἕως ὅτου τὸ τρομερὸν θηρίον, τὸ ὅποιον ἔκαμε τὴν ἀνοήσιαν νὰ περιφρονήσῃ, ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ πάρῃ τροφὰς καὶ ἐσταμάτησε· καὶ τότε ὁ δυστυχὴς Ρατζᾶχ ἐπέδησεν εἰς τὸ πλάγι κ' ἔφυγε.

Ὁ Κ. ΡΑΤΖΑΧ ΜΕ ΜΑΤΙΑ ΓΟΥΡΑΜΕΝΑ.....

— Ἐλα ἐτοιμάσου νὰ φύγωμε

ἀπ' ἐδῶ, εἶπε μὲ λύπην ὁ κ. Ρατζᾶχ. — Τί λές, ἀνδρα, πῶς ν' ἀφήσωμε τὸ πατρογονικὸ μας κτήμα· καὶ γιὰτί νὰ φύγωμε; ἀπήτησεν αὐτὴ σπογγίζουσα τὰ δάκρυά της.

— Τὸ θηρίον ποῦ ἔκαμε ὁ ἄνθρωπος εἶνε πολὺ δυνατώτερον ἀπὸ μᾶς· ἡ ἡμεῖς ἔπρεπε νὰ φύγωμεν ἢ αὐτὸ μ' ἐνίκησε, πρέπει νὰ φύγωμεν. Ἀλλὰ θὰ φροντίσω τοῦλάχιστον νὰ νοικιάσω τὸ κτήμα μας.

Τὴν ἐπαύριον ἄλλη ἐπιγραφή εὐρέθη εἰς τὴν θέσιν τῆς πρώτης, εἰς τὸ μέρος ὅπου κατώκει τὸ ἀγαπητὸν ζεῦγος:

Ἰδιοκτησία δι' ἐνοίκιον.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὰ Ἀθηνᾶ ἤκουσε νὰ λέγουν διὲ ἡ μητέρα της ἔχασε μίαν δίκην :

— Ἐγὼ φωνάζει ! πόσον εἶμαι εὐχарιστημένη, μαμὰ, ποὺ ἔχασες τέλος πάντων αὐτὴν τὴν καταραμένην δίκην ποὺ σὲ ἐβασάνιζε τόσα χρόνια.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τῆς Τσάτσας Γελασιῆς.

Ὁ κ. Κλεισιάνης, θέλων νὰ κρίνῃ πόσον προώδεσαν ὁ νῖδος του εἰς τὴν γραμματικὴν, τὸν ἐρωτᾷ :

- Ποῖον μέρος λόγου εἶνε τὸ ῥῶν;
- Ὄνομα αὐσιμιστικόν.
- Ποίου γένους;
- Κανείς δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ ὀρίσῃ ἀπὸ πρὶν, πατέρα.

Εἶνε ἀρσενικοῦ γένους, ἂν ἀπὸ μέσα ἐβγῇ κόκκορας, καὶ θηλυκοῦ, ἂν ἐβγῇ κόκτα.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τοῦ Κορκοράν.

Ἡ μήτηρ κρατεῖ τὸν μικρὸν της Μιμήκον εἰς τὰ γόνατά της, καὶ ἐν μῆλον εἰς τὴν χεῖρά της.

— Ποῖον ἀγαπᾷς περισσότερο, Μιμήκόν μου, τὴν μαμὰ σου, ἢ τὸ μῆλον; τὸν ἐρωτᾷ.

Καὶ ὁ Μιμήκος, ἀφοῦ ἐσεκέρθη ὀλίγον:

— Ἀγαπῶ περισσότερο τὴν μαμὰ, ποὺ θὰ μοῦ δώσῃ τὸ μῆλο.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τοῦ τοῦ Συμκαθητικῆ.

Εἰς τὸ σχολεῖον ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν μικρὸν Κώστα:

— Διατὶ ἂ Ἀπόστολος Ἀνδρέας λεγεται πρῶτόκλητος;

Ὁ Κωστήκης σοφιστῶς:

— Διὰ τὴ λήγει εἰς ας, καὶ τὰ εἰς ας καὶ ἠς ἀρσενικὸ εἶνε τῆς πρώτης κλίσεως.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τοῦ Δημητρίου Κοδ.Κοδ.Κοδ. Παιτιοφράτης.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

139. Ἑλλειπασύμφωνον. Ὁ—οὔ—οὔ—ἄ—ὠ—οὔ—εἴ—ε—ὠ—δ—ε—εἴ—ο—δ—δ—οὔ—δ—ο—α—ἰε—εἴ—αι—α—ῶ—ε—ε—αι—α—οὔ—α—ὠ—

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τῆς Γεσινοῦ, τῆς Μουδῆς.

140. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου δηλοῖ πόλιν, τὸ δευτέρον μου ἐνδοξον βασιλεῖα τῆς Σπάρτης, τὸ σύνολόν μου εἶνε ὄνομα βραβέλου βασιλέως.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τοῦ Σχοινοβάτης.

141. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρόθεσις, τὸ δευτέρον μου μέρος τοῦ σώματός σου, τὸ δὲ σύνολόν μου εἶνε νῆσος παρὰ τὸν Βόσπορον.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τῆς Μονογενῆς.

142. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου φάνερναι ἐξουσίαν, τὸ δευτέρον μου εἶνε ἀντανυμία, τὸ σύνολόν μου ὄνομα ἀρχαίου μαθηματικοῦ.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τῆς Ἰωάν. Γ. Χαραλάμπιδου.

143. Λεξιγράφος. Τὸ ὄλον εἶνε δένδρον ὀπωροφόρον ἂν ἀπαιτήσῃ τὴν κεφαλὴν γίνεται ἀντανυμία, ἂν δ' ἀπαιτήσῃ καὶ τὸν τράχηλον γίνεται ἄθος.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τῆς Σ. Π.

144. Λεξιγράφος.

Ἄνῃκα εἰς τοὺς πόδας σου κ' ἐπὶ τῆς γῆς πατῶ. Χωρὶς τὸν ἕνα πόδα μου μὲ τὰ πτενὰ πετῶ.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τῆς Σπαρτιατικῆς Ἀργυλειώσεως.

145. Ἀένυγμα δημῶδες. Εἶνε ἕνα δένδρον ποὺ ἔχει δώδεκα κλάνους· κἀκεῖ κλάνος ἔχει τριάντα φύλλα, τὰ μισὰ ἄσπρα καὶ τὰ μισὰ μαύρα.—Τί εἶνε;

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τῆς Ἀηθῆνας τῆς Ἐρήμου.

146.—Πρόβλημα. Ποῖος ἀριθμὸς ἀποτελεῖται ἐδὲν εἰς τὰ $\frac{2}{9}$ τοῦ ἀριθμοῦ 135 προσθεόμεν τὸ $\frac{1}{9}$ αὐτῶν τῶν $\frac{2}{9}$;

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τοῦ Ἀρχοντοῦ Βασφέρου.

147. Λογοπαγίγιον. Εἰς τί χρησιμεύουν αἱ τριπέζιαι;

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τοῦ ἀσκήτου τοῦ Κυρίου.

148. Γρίφος. Φιλὴ ὄσρη σ' ἦσον καὶ μὺς νῖδος Φυλῆς ὄν.

Ἑστίαλὺν ἀπὸ τῆς Εἰρήνης Τραυλοῦ.

Αἰεὶ τοὺς μανθάνοντας τὴν γαλλικὴν.

149. Logogriphe.

On me sert sur la table alors que j' ai ma tête.
Je tremble bien souvent lorsque je suis sans tête.

ΛΥΣΕΙΣ

122. Ὁ ἀστετισμὸς εἶνε καλὸς ἔνθαμ ὁ γινόμενος ἀντεξείμενον αὐτοῦ ἀπακρίνεται εἰς αὐτὸν εὐχарιστικῶς. Ἄλλ' ἔμα ἴδης αὐτὸν ἀμχανοῦντα, ὀφείλει νὰ παύσῃ ἐν ἀστετισμῷ σου, διότι κατέστη ὄχληρός. — **123.** Καρσέλιδα. — **124.** Ὀμηρος (δ, κηρός). — **125.** Πατρός (πα, τρώς). — **126.** Γαλήνη (γαλή, ν). — **127.** Εὐγνος (εὐ, σίνας). — **128.** Ὀρφανός, φανός. — **129.** Μῦς, σῦς. — **130.** Ἰόνιον. — **131.** Τὰ ἀβράκτι. — **132.** Πάταρον μὲν, ἔκουσον δὲ. — **133.** Ἰππεῖς 24, πυροβοληταὶ 12 καὶ πεζοὶ 48. — **134.** Ἡ Κραλλίπολις (καλλὴ πόλις). — **135.** Εἰς τὴν Δελφίαν ὄπου βασιλεύει ὁ Χριστιανός. — **136.** Τοῦ θροῦς ἡ κορυφὴ (κόρη Φη). — **137.** Τεσσαρακοστή (τέσσαρα Κωστή). — **138.** Chasseur (Chat-socur).

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀγραμπελη, 8. Ἀηθῶν τῆς Ἐρήμου, 7. Ἀνατέλλον Ἀστὴρ, 7. Ἄνθος τῶν Λειμώνων, 11. Ἄσπορος Παῖς, 12. Ἀραπάκος, 17. Ἄρχων Ἐωσφόρος, 11. Ραῖται τῆς Μυκᾶλης, 11. Β. Ν. Γιαννοῦλης, 9. Γρατὰ Ἀρῆς, 15. Διάβολος Κύπριος, 14. Ἑλληνικὴ Σημαῖα, 14. Ἐρυθρὸν Ρόδον, 8. Ἐρυθρὸς Φιττακός, 14. Εὐαγόρας Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, 12. Ἐλευθέριος κτὶ Στ. Π. Θεοχάρης, 11. Καρδιάλιος Ρισχειλῆς, 9. Πέτρος Γ. Καφαμπέλης, 6. Κινέας ὁ Θεσσαλός, 12. Κορκοράν, 16. Κοτόπουλον, 10. Δελφικὴ Περιστερὰ, 9. Λίνδα, 7. Λύρα τοῦ Ὀρφῆως, 6. Ἀλεξάνδρος Μαυρουδίνης, 13. Μάχη τῆς Κλεισοβάς, 13. Ἰωάννης Α. Μικέλης, 11. Μικρὰ Χρυσάλις, 10. Μικρὸς Λεμβούχος, 13. Μικροῦλα Τραλαῖα, 14. Ἡ Μονογενής, 10. Ὀσέλλος, 5. Πειπερὸσπυρον, 12. Πειτενός, 16. Πηλοφυλλῆς, 12. Πολυγράφος, 17. Πυγμαλίων, 10. Σάλαγγις τῆς Βραχίλας, 10. Σπαρτιατικὴ Ἀργυλειώσις, 11. Σπαρτιατικὸν Γρῶν, 11. Σπινθήρ, 17. Σταθερὸν Νέφος, 14. Συμπαθητικὸς, 14. Σχοινοβάτης, 11. Τίγρις τῆς Βεγγᾶλης, 5. Τέξων τῆς Φαίδου, 3. Ἑλένη Τραυλαῦ, 13. Τσάτσας Γελασιῆς, 14. Μαρία Α. Τσέπη, 7. Βασιλεὺς Τροισκελῆς, 4.